

problémov (okrem hlavnej témy) a na formulovanie kolektívnych rád, ktoré sa od takýchto medzinárodných stretnutí dajú očakávať.

Karviná ponúkla bližší pohľad na niektoré skutočné problémy, s ktorými sa východoeurópske krajiny potýkajú. Do dnešnej doby tu prežívajú pozostatky politiky z čias minulých a, aj keď sa tu investujú prostriedky EÚ na zmiernenie chudoby a podporu ekonomického rastu, mnohí oficiálni predstavitelia tvrdia, že demokracia priniesla ľuďom lenivosť - pretože počas komunistickej éry jednoducho každý musel pracovať.

Jedna z oblastí, ktorú sme navštívili, nám umožnila oboznámiť sa s podmienkami, v akých Rómovia žijú - zatiaľ čo v iných častiach sídliska, ktoré sme nenavštívili (ale ktoré boli viditeľné v blízkom okolí), bolo vidno stopy rekonštrukcie, oblasť, ktorú nám ukázali, nápadne pripomínala glasgowské sídliská v sedemdesiatych rokoch. Našli sme však aj pozitívne znaky investovania financií EÚ, najmä v podobe miestneho komunitného centra postaveného z fondov EÚ. Centrum sa využíva na voľnočasové aktivity, no, podľa mňa, by mohlo komunite slúžiť oveľa viac a efektívnejšie. Predseda Rómskej komunitnej skupiny ma ubezpečil, že sa neustále uchádza o dotácie, no zväčša neúspešne.

Rómske bytovky v Karvinej

Cely projekt Roma-NeT je o zdieľaní vedomostí a vzájomnom zlepšovaní jednotlivých častí projektu prostredníctvom spolupráce. Medzinárodné projekty niekedy zvyknú byť vnímané ako akési testovacie zariadenia pre to, čo by mohlo potenciálne fungovať v rámci tzv. „challenge“ fondov. V Škótsku sa nám tohto roku podarilo začleniť Podporu Rómov medzi projekty Prioritnej osi 5 ESF, ktoré uskutočňuje Glasgow Community Planning partnerstvo.

V iných členských štátoch EÚ, ktoré majú viac Rómov, resp. kde pomer rómskeho obyvateľstva eskaluje problémy, boli realizované projekty ako

napr. výstavba prefabrikovaných domov na voľných pozemkoch, financované prostredníctvom OP Technická asistencia a cez Európsky fond regionálneho rozvoja. Ide o zaujímavý koncept, ktorý si všimli viacerí členovia publika, pričom škótska delegácia sa zaujímala o to, či by to bola cesta schodná aj pre Glasgow. Rozdielom je, že francúzske úrady realizujúce tento projekt naň použili časť prostriedkov určených na environmentálne opatrenia a značnú časť voľných prostriedkov z OP Technická asistencia.

Dôležitým aspektom všetkých diskusií, ktoré v Karvinej prebehli, bolo jasné poznanie, že

Marie McLelland a Tracy MacDonald z Glasgow City Council v Karvinej

spochybňovanie noriem a odvaha pri rozhodovaní môžu niekedy viesť k novým spôsobom myslenia a, čo je dôležitejšie, môžu napomáhať pokroku. Pre ľudí z iných európskych krajín môže byť niekedy náročné pochopiť spôsob, akým my v Británii riešime situácie, napr. naše presvedčenie, že nesmieme zabúdať na základné právo každej osoby na prístrešie a ochranu. Počas diskusií v Karvinej však nastali momenty, keď ľudia z východnej Európy tvrdili, že ak niekto nedodržuje pravidlá, alebo ak dôjde k zneužitiu sociálnej podpory, táto osoba by nemala dostávať žiadnu ďalšiu pomoc - čo, pochopiteľne, viedlo k rozsiahlej diskusii.

Našu českú cestu ukončil návrat do Krakova, odkiaľ sme v piatok neskoro popoludní leteli späť domov. Piatkové ráno sme tak spolu s Marie McLelland z Glasgow City Council využili na návštevu Osvienčimu. Vedeli sme, že stihneme navštíviť len Tábor 1, ale aj tak to bolo niečo, čo sme už dlhšie chceli urobiť. Pri prehliadke však bolo zdôraznené niečo, o čom sme sa bavili počas stretnutí v rámci Roma-NeT už veľakrát: problematika rómskej populácie a hľadanie spôsobu, ako Rómom pomôcť, nie sú novými témami. V koncentračných táboroch skončilo svoju púť najmenej 23 000 rómskych rodín. Celý tento koncentračný tábor, premenený na pamätník, aj dnes pripomína mnohým ľuďom, ktorých práce sa týka aj tento európsky projekt, že

samotný koncept lepšej a spravodlivejšej Európy, stojaci pri zrode Európskej Únie, vyrástol práve z

popola týchto zverstiev.

Práca s Rómami: čo nás môže naučiť Bruce Springsteen? Béla Kézy, Nagyková

12 júla, len dva týždne po tematickom workshope Roma-NeT v Torrente, som bol na koncerte vo Viedni. Išlo o živé vystúpenie 64-ročného muža, ktorý takmer štyri hodiny pred 50 000 ľuďmi kúzli! Aj keď to nebolo po prvý raz, čo som videl Brucea Springsteena naživo, tento koncert na mňa urobil najväčší dojem. Nešlo o žiadnu maličkosť od muža, ktorý stojí vo svetle rámp už 40 rokov!

Môžete si povedať: to je všetko veľmi pekné, ale čo to má spoločné s integráciou Rómov? Bruce Springsteen v ten večer dokázal zázraky s komunitou 50 000 ľudí. A práve preto si myslím, že od „Bossa“, ako Springsteena volajú, sa ľudia pracujúci s rómskymi komunitami môžu čo-to naučiť:

Pravidlo č. 1: Milujte svoju prácu! Bolo viac než zrejmé, že tak Springsteen ako aj všetci ďalší členovia jeho skupiny milujú svoju prácu. A hoci odohrať trojhodinový koncert je nesmierne vyčerpávajúce a vyžaduje si to vysokú mieru koncentrácie, publikum to ani na okamih nepocítilo: hudobníci priniesli svoju úžasnú hudbu a vytvorili skvelú atmosféru.

Práca s rómskymi komunitami je náročná a prináša každodenné prekážky a problémy. Jediný spôsob, ako to robiť naozaj dobre, je milovať svoju prácu. Bez vášne nie je možné pracovať so zanietením – najmä vtedy nie, keď sa veci zdajú naozaj ťažké či dokonca neprekonateľné!

Pravidlo č. 2: Verte tomu, čo robíte! Niet pochýb o tom, že Springsteen fanaticky verí, že má na svete poslanie: svoju hudbu už neraz použil na zlepšenie života mnohých ľudí – aby ňou motivoval, inšpiroval, poskytoval radosť a vieru! Springsteenovi sa presne to darí každý deň, od koncertu ku koncertu, od jedného albumu k ďalšiemu!

Práca s rómskymi komunitami si tiež vyžaduje silnú vieru v to, čo sa snažíte dosiahnuť. No ak máme šancu ovplyvniť životy mnohých ľudí pozitívnym spôsobom, každý – hoci aj malý – úspech určite stojí za to.

Pravidlo č. 3: Majte skutočný dosah na komunitu, s ktorou pracujete – buďte s ňou čo najviac! Vo Viedni bolo k pódiu pristavané „mólo“, po ktorom mohol Springsteen vojsť priamo do publika, čo robil dosť často: väčšinu piesní odspieval práve odtiaľ, blízko nadšených fanúšikov, ktorí si s ním mohli podať ruku a takpovediac zúčastniť sa jeho hudby. Každý jeho pohyb hovoril jasne: „Som presne ako vy. Ba čo viac, som jedným z Vás!“

Ľuďom pracujúcim s Rómami sa stáva, že zistia, že pod tlakom každodenných povinností, administratív, projektovej práce a termínov majú menej a menej času na to, aby skutočne trávili čas s komunitami, s ktorými pracujú. Tak to však nefunguje. Ak chcete, aby vaša práca mala skutočný dopad, mali by ste stráviť čo najviac času s tou „vašou“ rómskou komunitou!

Pravidlo č. 4: Ľudia vám dôverujú – dôverujte aj vy im! „Boss“ dôveruje svojim fanúšikom a verí, že napokon spravia to, čo je správne. A oni to robia. Počas koncertu vyskočilo pár príliš nadšených fanúšikov na pódium – a namiesto toho, aby zavolał bezpečnostnú službu, Springsteen ich s úsmevom pozdravil, podal im ruku a dovolil im prejsť sa po

javisku. O pár sekúnd neskôr zišli z pódia bez toho, aby ich k tomu museli prinútiť silou.

Toto je výborná analógia pre spôsob, akým by sme mali pracovať s Rómami. Nie je možné pracovať s rómskymi komunitami bez toho, aby ste im verili. Ale, ako ukazuje vyššie spomenutý príklad, čím otvorenejší a dôverčivejší ste voči ľuďom, tým viac budú dôverovať oni vám. A skúsenosť ukazuje, že to naozaj funguje, ak to pretavíme do svojich činov.

Pravidlo č. 5: Načúvajte ľuďom! Koncert nie je hranie na želanie – výber skladieb je vždy dokonale premyslený. „Bossovi“ fanúšikovia vedia, že ak chcú, aby im zahrál „na želanie“, musia názov piesne napísať na plagát a dostať sa do prednej časti hľadiska, aby sa ich žiadosť dostala k „Bossovi“ (rovnako ako mnoho iných) a ten ju, možno, zahrá. Nie je, samozrejme, možné zahráť všetky piesne – ale Springsteen zahrá vždy aspoň niekoľko piesní, o ktoré fanúšikovia požiadajú.

Ak to s pomocou Rómom myslíte naozaj vážne, je dobré začať tým, že s nimi budete čo najviac – ale musíte im aj načúvať! Musíte pochopiť Rómov, ich kultúru ale aj ich potreby. Aj keď je to ťažké, musíte nájsť kreatívny spôsob ako nadviazať úprimný rozhovor o tom, čo si myslia, o ich obavách a prianiach. A musíte k nim tiež byť úprimní v tom, čo pre nich (a s nimi) môžete urobiť a čo nie. (V Torrente sme videli, ako miestna LPS využila niektoré z postupov plánovania, ktoré si osvojili vďaka projektu Roma-NeT, na návrhnutie efektívnych spôsobov, ktoré Rómom pomôžu hovoriť o svojich myšlienkach skutočne otvorene!)

Pravidlo č. 6: Služte svojej komunite, ale – raz za čas – splňte niekomu sen! Počas viedenského koncertu v jednom okamihu vytiahol Springsteen na pódium mladé dievča z publika a zatancoval si s ňou. Neskôr si na scénu zavolať chlapca a podal mu mikrofón, aby zaspieval dva verše pred 50 000

davom! Z ich výrazu bolo jasné, že sa im práve splnil sen! „Boss“ vie veľmi dobre, že svojmu publiku musí slúžiť – ale vie aj to, že z času na čas môže niekomu splniť sen bez toho, aby poškodil záujem celej komunity divákov. A Springsteen to robí aj preto, že vie, že chvíle ako tieto sú pre jednotlivých členov komunity vskutku motivujúce.

Práca s rómskou komunitou je podobná: musíme poznať potreby celej komunity. No zásadnými zmenami spôsobu, akým pracujeme s našimi rómskymi komunitami tak, aby sme uspokojovali ich potreby a aby sme dokázali citlivo zohľadňovať ich kultúru, môžeme zmeniť nielen život Rómov, ale celú spoločnosť. Čím viac budeme takéto zmeny robiť a uvidíme pozitívne dôsledky, tým väčší záujem bude existovať v širšej spoločnosti zapájať Rómov a aj pomáhať im s ďalšími zmenami.

Bruce Springsteen (a skupina E-Street Band) priniesli do Viedne zázrak – a istotne to platí aj pre všetky ostatné koncerty v rámci tohto turné. Mohli by sme povedať, že pre Springsteena to nie je problém, keďže na jeho koncerty chodia ľudia, ktorí už tak či tak sú jeho fanúšikmi. No Springsteen pochádza z chudobného robotníckeho prostredia a v jeho živote existovalo bezpochyby milión dôvodov, aby sa nedostal tam, kde dnes je.

Len prostredníctvom vášne, zanietenia, odhodlania a obetavosti, či vďaka schopnosti podávať cez svoje skladby pôsobivé príbehy zo svojho prostredia sa Springsteenovi podarilo získať si dôveru miliónov fanúšikov. Springsteen motivuje, inšpiruje a utešuje „svoju“ komunitu svojou vierou, entuziazmom a energiou, ktorá odporuje jeho veku. V podstate, podobne ako my, ktorí sme sa rozhodli pomáhať záležitostiam Rómov žijúcich v európskych mestách, aj „Boss“ vie, že pomáhať ľuďom a pracovať pre dobro komunity ale aj s komunitou je napíňajúce a úžasné a že je to služba, na ktorú môžeme byť právom hrdí.

Prvé konkrétne výstupy nášho zapojenia do URBACT LPS

Príklad z Budapešti

Attila Molnár

Budapeštianska LPS združuje niekoľko mimovládnych organizácií (MVO) a, nakoľko projekt Roma-NeT je jednou z priorít, aj riadiace orgány ESF a Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF), s ktorými máme výborný vzťah.

Je šťastím, že prioritná oblasť urbánnej regenerácie ROP Stredné Maďarsko venuje osobitnú pozornosť zapájaniu MVO do regeneračných projektov podporovaných ERDF. Hneď na začiatku realizácie projektu Roma-NeT vysvitlo, že naša lokálna podporná skupina zahŕňa aj niekoľko MVO, ktoré si

práve spomínaný OP a jeho riadiace orgány vyžadujú. Ide o malé a mladé miestne organizácie, ktoré potrebujú posilnenie takmer vo všetkých oblastiach svojej činnosti. Organizácie, ktoré zväčša nemajú know-how na to, aby sa mohli uchádzať o podporu ERDF, ESF alebo z iných fondov EÚ a ktorým chýbajú dostatočné vedomosti na riadenie projektov, no ktoré zároveň majú výborné skúsenosti a prax v oblasti svojho pôsobenia.

Tieto organizácie boli ochotné pracovať v rámci našej LPS bez nároku na odmenu (na rozdiel od väčších organizácií, ktoré sa najprv zaujímali o to, aké finančné zdroje budú k dispozícii), no aj napriek tomu sme si uvedomili, že takéto malé organizácie nebudú schopné zúčastňovať sa na práci LPS bez aspoň malej pomoci v oblasti finančných a iných zdrojov. Zakladatelia týchto základných organizácií sa často potýkajú s rovnakými každodennými problémami ako komunity, s ktorými pracujú (napr. ako zaplatiť za stravu, prevádzkové náklady, atď.).

Ekonomická kríza, ktorá priniesla šetrenie na národnej, regionálnej i lokálnej úrovni, nám ponechala len jedinú možnosť, nakoľko zdroje dostupné pre MVO boli v Maďarsku značne obmedzené.

Attila Molnár, Peter Wendl a Gizella Matyasi z Budapešti na workshope v Torrente

Podarilo sa nám spojiť Roma-NeT s dvoma ďalšími projektmi urbánnej regenerácie: so sociálnym regeneračným projektom „Kis Pongrác“ v Kőbányi (ktorý bol vypracovaný v rámci projektu URBACT II) a s projektom „Csepel's gate“. Malá časť fondov ERDF je určená na financovanie urbánnych regeneračných projektov realizovaných v Maďarsku, pričom tieto zdroje sú určené najmä na tzv. „globálne granty“. Takýto fond je aj súčasťou nášho projektu a jeho cieľom je podporovať dobrú prax miestnych MVO prostredníctvom výziev na podávanie tzv. „mäkkých“ projektov v rámci akčných oblastí. Globálne granty sú skvelé najmä pre malé organizácie. Maximálna výška podpory je 7-8 000 € a zálohové platby vhodne kompenzujú finančné ťažkosti spomínaných organizácií, ktoré

tak nemusia mať sumu rovnajúcu sa polovici projektového rozpočtu na svojom účte. MVO sú povinné zrealizovať krátkodobé projekty zamerané na budovanie kapacity prijímajúcej organizácie. Mnohokrát je to jediný spôsob ako sa tieto MVO môžu zapojiť do väčších projektov.

V Kőbányi sme sa plnou mierou zúčastňovali na príprave výziev pre podávanie žiadostí o globálne granty. Boli sme prizývaní na všetky projektové podujatia, mali sme možnosť detailne sledovať ich priebeh a naše návrhy a požiadavky boli vrelo prijímané a zohľadňované.

Spolu s vyššie spomínanými aktivitami pracoval koordinátor našej LPS, organizácia *Budapest Chance Non-profit Ltd* na budovaní kapacít samotnej LPS. Zorganizovali sme dvojdný tréning budovania kapacít so zameraním na rozvíjanie reálnej siete MVO, počas ktorého sa zúčastnené organizácie mali možnosť navzájom spoznať, dozvedieť sa o svojej práci, silných stránkach a možnostiach spolupráce; ale aj naučiť sa ako sa uchádzať o granty. Tieto užitočné techniky a postupy účastníkom pomohli zlepšiť plánovanie projektov tak, aby tieto vyhovovali podmienkam zverejnených výziev a pomohli im v administratívnej aj v profesionálnej rovine.

Kolegovia z *Budapest Chance* poskytovali pri aj osobný mentoring – ponúkali členom LPS cenné rady, ktoré im pomohli pripraviť kvalitné projektové návrhy.

Ukázalo sa, že práve organizácie, ktoré prijímali takúto pomoc s náležitou vážnosťou a ktoré do procesu investovali potrebné ľudské zdroje a čas, boli pri uchádzaní sa o granty najúspešnejšie.

Dve zo žiadostí členov našej LPS boli úspešné. Napr. združenie ColoRom bude implementovať projekt na základnej škole na sídlisku Kis Pongrác zameraný na zvyšovanie povedomia jej žiakov o dejinách Rómov prostredníctvom dramatickej výchovy. Nosnou myšlienkou projektu je tá, že práve detstvo je vhodným obdobím budovania korektnej identity a je teda aj šancou na vytváranie akceptácie rôznorodosti a rôznosti. Projekt sa začal realizovať v septembri 2012, paralelne so začiatkom školského roka.

V Kőbányi bolo zverejnené už druhé kolo výzvy na podávanie žiadostí o globálne granty. Veríme, že aj naši partneri budú úspešní aj v tomto kole. Medzi mestom Budapešť a samosprávou časti Csepel (XXI. budapešťiansky obvod) prebiehajú rokovania o zapojení LPS Roma-NeT v projekte „Csepel's gate“, ktorého cieľom je vybudovať integrovaný prístup pre obyvateľov cieľovej oblasti.

Čo sme sa naučili:

Keď sa zúžia vaše finančné možnosti, využite svoje siete, spolupracujte a umožnite zainteresovaným subjektom pracovať na riešení vášho problému.

Košický výskum stimuluje politickú podporu

Ester Lomová, Nadácia Milana Šimečku

V júni sa stretli zástupcovia rôznych zainteresovaných subjektov pôsobiach v Košiciach, aby diskutovali o kľúčových otázkach inklúzie Rómov na základe priebežných výsledkov výskumu v oblasti rómskej integrácie v meste Košice prezentovaných počas stretnutia.

Nadácia Milana Šimečku (NMŠ), ktorá je partnerom mesta Košice v rámci projektu Roma-NeT, sa v tomto roku pripojila k výskumnému projektu Nadácie otvorenej spoločnosti (OSF) nazvaného *Rómovia v európskych mestách (Roma in European Cities)*.

V rámci tohto projektu pripravila NMŠ správu o politike mesta smerujúcej k rómskej inklúzii a relevantných opatreniach realizovaných v meste Košice v siedmych oblastiach (bývanie, starostlivosť o zdravie, vzdelávanie, zamestnanie, bezpečnosť, identita a sociálne služby). Prvú fázu výskumu bude nasledovať prieskum uskutočnený medzi obyvateľmi mesta. Až po spracovaní výsledkov spomínanej druhej fázy vydá OSF publikáciu sumarizujúcu zistenia a výsledky tohto výskumu.

Tím NMŠ na júnovom stretnutí zhrnul základné výsledky výskumu zameraného na prehľad a opis

skúsenosti v danej oblasti. Väčšina účastníkov zastupovala rôzne verejné inštitúcie – boli tu predstavitelia mesta, orgánov regionálnej samosprávy, zdravotníckych a vzdelávacích inštitúcií, ale aj zástupcovia miestnej občianskej spoločnosti. Niektorí účastníci sú zároveň členmi košickej LPS.

Mesto Košice je spravované na dvoch úrovniach: vedie ho magistrát mesta zastúpený primátorom mesta a volenými členmi mestského zastupiteľstva; a nasleduje úroveň jednotlivých mestských častí. Mesto Košice má 22 mestských častí, pričom každá z nich má svoje vlastné vedenie, na čele ktorého stojí starosta. Administratívne kompetencie magistrátu mesta a vedenia jednotlivých mestských častí sú rôzne. Starostovia MČ sa pravidelne stretávajú v rámci platformy nazvanej *Rada starostov*, pričom táto rada sa zúčastňuje aj stretnutí magistrátu. Spolupráca medzi oboma spomínanými úrovňami riadenia mesta je z hľadiska politiky rómskej inklúzie kľúčová. *Rada starostov* je preto vskutku dôležitým partnerom, ktorý predstavuje akýsi spojovací orgán.

Jedným z výsledkov júnového stretnutia, ktorého sa zúčastnil aj predseda *Rady starostov*, je odporúčanie, aby bola Rada zapojená aj do projektu Roma-NeT, najmä do prípravy Lokálneho akčného plánu. Zapojenie Rady môže znamenať značnú podporu pokračujúcej implementácii Lokálneho akčného plánu a napomôcť úspešnému pokračovaniu práce Lokálnej podpornej skupiny.

lokálnych politik v danej oblasti. Po prezentácii výsledkov nasledovala diskusia o možnostiach rozvinutia politiky smerujúcej k integrácii Rómov v Košiciach, ktorá vyplynula najmä z otázok vychádzajúcich zo spomínaného výskumu. Jednotliví účastníci stretnutia sa s ostatnými podelili o svoj pohľad na súčasnú situáciu aj o svoje

Najnovšie aktivity organizácie Romano Lav/ Roma Voice v škótskom Glasgowe

Sme skupina Rómov, ktorí prišli zo Slovenska v auguste 2011. Usadili sme sa v škótskom Glasgowe a organizáciu Romano Lav sme založili z troch dôvodov. Naším cieľom je:

- šíriť kultúrne povedomie o rómskej komunite a o tom, že nie sme homogénnou skupinou,
- pripravovať kultúrne aktivity na podporu sociálnej inklúzie v oblasti Govanhill, a
- zohľadňovať ďalšie aktivity, najmä také, ktoré zahŕňajú prácu s Rómami.

Aj keď podľa hesla na bilbordoch podporovaných škótskou vládou „Škótsko víta migrujúcich pracovníkov“, nie je toto skutočná realita, s ktorou sa stretávame od nášho príchodu do Glasgowa. Okrem škôl, ktoré robia na poli integrácie skutočne veľa, a okrem miestnych charitatívnych organizácií, nie je tu v skutočnosti nik, kto by sa nás zastal.

Stále sme stereotypne vnímaní ako komunita, ktorá sa nechce integrovať a ktorá všade spôsobuje problémy. A čo je ešte horšie, s takýmto vnímaním sa stretávame aj zo strany štátnych inštitúcií, ako napr. Úrad práce (*Jobcentre Plus*) či Finančná a colná správa (*Revenue and Customs*). Do Škótska sme sa presídlili s veľkými očakávaniami, že prichádzame do krajiny slobody, kde sa so všetkými ľuďmi zaobchádza rovnako.

Aj napriek vyššie zmienenému by však nebolo fér nespomenúť, že miestne organizácie majú veľký záujem o prácu s nami, čo si skutočne vážime. Na Slovensku by sme sa istotne nikdy nestretli s takou mierou pozitívneho záujmu ako tu v Glasgowe.

Jedným z našich cieľov je narúšať negatívne vnímanie rómskej komunity. Sme si vedomí toho, že často nás vnímajú ako ľudí, ktorí majú záujem len o prístup k sociálnym dávкам a lacnému bývaniu, a ktorí teda nemajú záujem o prácu alebo o svoje prostredie. Pre väčšinu z nás však platí pravý opak. Naša úroveň znalosti angličtiny je však poväčšine

veľmi nízka a zároveň máme nízke vzdelanie, spôsobené predsudkami v školstve a v iných oblastiach života na Slovensku, a preto je pre nás nesmierne náročné nájsť si udržateľné zamestnanie.

Sme tiež znechutení miestnym stavom životného prostredia, asociálnym správaním či kvôli zlým životným podmienkam, no je pre nás veľmi ťažké kontaktovať relevantné orgány v danej veci. S cieľom zmeniť tento postoj preto úzko spolupracujeme s organizáciami ako sú Oxfam, Govanhill Community Trust, Great Gardens, Glasgow Community Safety a Langside College a vytvorili sme tiež tzv. *Clean-Green Team*. Desiati z nás pracovali 25 hodín týždenne počas 12 týždňov od januára 2012 ako dobrovoľníci zameriavajúci sa na zlepšenie stavu životného prostredia, zvyšovanie zručností v oblasti zamestnateľnosti a v programe ESOL (*Všeobecná angličtina pre cudzincov*). V snahe vymiesť predsudky voči nám sme čistili govanhillské ulice a sadili stromy! Tento projekt zvýšil naše šance zamestnať sa na dobu 13 týždňov v rámci programu *Backcourt Initiative* a umožnil nám zastaviť negatívne stereotypy týkajúce sa Rómov v širšej komunite obyvateľov Govanhillu.

Náš *Clean-Green Team* dokonca získal ocenenie *Streets Ahead* novin *Evening Times* (lokálny škótsky denník) za najlepšiu upratovaciu kampaň (*Best Clean-up Campaign*). A najväčšiu radosť máme z toho, že to bolo vôbec prvé formálne a verejné ocenenie našej práce.

Podarilo sa nám získať aj malú finančnú podporu od organizácie South East Integration Network na zorganizovanie kurzu tradičných rómskych tancov, na ktorý sa veľmi tešíme, pretože nám umožní šíriť povedomie o našej kultúre aj v širšej spoločnosti medzi Nerómami.

Dúfame, že tieto aktivity, spolu s našou prácou v budúcnosti, nám umožnia ďalej búrať bariéry a pomôžu nám zabezpečiť, aby bol Glasgow „domovom“ pre všetkých.

Rómovia a členovia Romano Lav pri práci v rámci kampane *Clean Green Campaign* na govahillských uliciach v Glasgowe.

Čo je dobré lokálne spravovanie v multi-etnických komunitách?

Dobrá prax - prípadová štúdia

Mestská rada mesta Torrent - Španielsko

Mª José Muñoz Pretel
Mentoring/ Európsky program
IDEA'T /Mestská rada mesta Torrent

Počas šiesteho klastra projektu Roma-NeT v rámci programu URBACT sme mali možnosť diskutovať o význame zlepšovania spravovania na lokálnej úrovni v našich mestách, aby sme mohli pripraviť individuálne lokálne akčné plány (LAP) a zabezpečiť ich udržateľnosť a implementáciu aj po ukončení programu.

Základnou otázkou, z ktorej sme vychádzali, bolo: **čo pre nás znamená dobré spravovanie na lokálnej úrovni?** Zhodli sme sa na tom, že moderný spôsob riadenia verejného sektora si

vyžaduje aplikovanie princípov dobrého spravovania a to najmä v prípade multi-etnickej spoločnosti. Navyše, partneri pracujúci v rámci projektu Roma-NeT hľadajú spôsoby ako neustále zlepšovať kvalitu spravovania na lokálnej úrovni vo vzťahu k svojim etnickým a kultúrnym menšinám (ako je napr. rómska populácia) a ako vylepšovať svoje LAP.

Nižšie uvádzame tabuľku načrtávajúcu princípy dobrého spravovania na lokálnej úrovni, ktoré dopĺňame o príklady dobrej praxe realizované Mestskou radou mesta Torrent.

Delegáti prítomní na stretnutí Klastra 6 v španielskom Torrente s primátorkou Torrentu a členmi lokálnej podpornej skupiny

PRINCÍPY	DEFINÍCIA	KLÚČOVÁ OTÁZKA
Zodpovednosť	Hodnoty budú zohľadňované v administratívnych rozhodnutiach	Čo mám robiť, aby som bol zodpovedný?
Právny poriadok a zákonnosť	Spravodlivý právny rámec si vyžaduje plnú ochranu ľudských práv	Ako sa legislatíva na národnej úrovni týka nediskriminácie a práv menšín a čo všetko zahŕňa? Implementujú sa tieto pravidlá v mojej komunite?
Rovnosť a inkluzívnosť	Všetci členovia spoločnosti majú pocit, že majú podiel na chode vecí a necítia sa vylúčení zo spoločnosti	Rieši lokálna politika potreby všetkých lokálnych komunít?
Hľadanie konsenzu	Mediácia rôznych záujmov v spoločnosti s cieľom dosiahnuť široký konsenzus v otázkach toho, čo je v najlepšom záujme celej komunity	Ako sa dajú uspokojiť rôznorodé záujmy jednotlivých etnických skupín?
Participácia	Priamo alebo prostredníctvom legitímnych sprostredkovateľských inštitúcií alebo zástupcov	Sú všetci aktéri zapojení do riadenia alokácie zdrojov? Ako je možné zapojiť ich?
Účinnosť a efektívnosť	Verejná správa má výsledky, ktoré vyhovujú potrebám spoločnosti a dostupné zdroje využíva efektívne	Aké zdroje sú vhodné na využívanie pri riešení problémov komunity?
Vnímavosť	Inštitúcie sa snažia slúžiť všetkým zainteresovaným subjektom v primeranom časovom rámci	Čo mám robiť, aby som bol vnímavý?
Transparentnosť	Prijímanie rozhodnutí a ich realizácia sa deje spôsobom, ktorý rešpektuje pravidlá a predpisy.	Ako mám konať transparentne?